O NÚCLEO DE RECUPERACIÓN

Nota de localización: Lingua galega do noroeste de España. Próxima ao portugués. Contexto de atención sanitaria SERGAS.
IMPORTANTE: Substituír calquera número de emerxencia/crise polo: Teléfono da Esperanza: 717 003 717

Os Scripts de Playwright

Tradución:

Sete pezas teatrais completas. 15 minutos cada unha. Mínimo 3 partes. Máxima sinceridade.

Como usar estes guiones

Tradución:

Cada texto é unha obra de teatro completa escrita para un bloque de 20 minutos de creación teatral nas reunións de Kernel. As obras están escritas para ser representadas sen ensaio: as indicacións de escenografía son sinxelas, o diálogo é accesible e os personaxes están deseñados para que calquera persoa na sala poida interpretar calquera papel.

Substitúe calquera número de emerxencia/crise polo: Teléfono da Esperanza: 717 003 717

Non son pezas teatrais pulidas. Son representacións de recuperación. As imperfeccións na interpretación — a fala esquecida, a réplica que provoca riso, a persoa que sae do personaxe porque algo lle toca moi de preto — non son fallos. Son a representación funcionando.

Cada representación ten unha sección de análise posterior. Utilízaa. A representación sen a análise posterior é unha catarse sen integración. A análise posterior é onde a obra de arte recibe o seu brillo final.

Reproducir. **Tema:**

1 — A última conversación.	Dúas versións da mesma persoa a través do tempo — a conversación que non puido ocorrer, finalmente acontecendo.
2 — A Entrevista de Traballo	Solicitando a vida que desexas, con preguntas que nunca se fan e referencias do teu pasado.
3 — O Museo das Opcións	Cada exposición é unha decisión. O guía explica sen emitir xuízos. Vostede decide o que leva consigo.
4 — A Festa	Todos interpretan o papel de quen eran antes. Unha persoa chega interpretando quen é agora.
5 — A transferencia de responsabilidades.	Dous descoñecidos. O mesmo obxecto. Significados completamente diferentes. Unha transacción.
6 — O Veredicto	Un xuízo completo cun avogado de oficio que, tecnicamente, está presente, pero obviamente non participa activamente.
7 — A Carta	Escribes algo, e iso responde. O que responde non é o que esperabas.

XOGAR 1

TRADUCIÓN:

A última conversación.

Dúas versións da mesma persoa — unha no comezo e outra máis tarde — intentando comunicarse a través do tempo.

Tempo de execución.	15 minutos
Peças.	3 — O PASADO PERSOAL, O PRESENTE PERSOAL, A ESENCIA.
Tema central.	Identidade / transformación / o que nos debemos.
Equipo mínimo. Tradución:	3 — adaptar a todo o grupo.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
PASSADO.	Xaqueta gastada, postura encorvada, mans inquietas.	Alguén que recoñece os primeiros síntomas en si mesmo — ou que pode simular inocencia con sinceridade.
EU AQUI, AGORA.	A mesma chaqueta usada de xeitos diferentes: de pé, mangas arregaçadas, as mans quietas.	Alguén que este nun proceso de recuperación e que poida estar en dous estados ao mesmo tempo.
A SUSTANCIA.	Algo que se leva consigo — unha botella, unha bolsa, unha caixa. Nunca se deixa pousar.	A persoa máis segura de si mesma na sala. A substancia é encantadora, non aterrador.

DIRECTOR: Esta obra funciona mellor cando os personaxes de "EU DO PASADO" e "EU DO PRESENTE" son interpretados pola mesma persoa, que se sitúa en lados opostos do escenario e se move para falar. Se dúas persoas interpretan os personaxes, deberían vestir de forma idéntica.

PARTE UNHA: Antes de que todo cambiase [5 min]

ESCENA 1: O día en que todo comezou a parecer normal. [~2 minutos]

[Unha cadeira soa. A persoa do pasado está sentada. A SUBSTANCIA está detrás dela, preto pero non tocando. A persoa do presente está no borde lonxevo do espazo, observando.]

ESTADO: Estou ben. Quero que conste que estou completamente ben.

[Pausa. A SUBSTANCIA achegase, pero non fala.]

PASSADO: Teño un sistema. Úseo nos fins de semana. Ás veces, os xoves. Pero teño regras. Escribíneas.

ANOTOUSE: Fixestes as informacións e despois perdestes o papel.

PASSADO: [mirando ao redor, sen ver o EU actual] Quen dixo iso?

[A SUBSTANCIA pon unha man no ombreiro de SELF PAST. SELF PAST reláxase visiblemente.]

Ninguén. Está ben. Así díxoo vostede mesmo.

ESTOU BEM.

— A primeira mentira que parecía completamente verdadeira —

ESCENA 2: A Conversa que Non Tivo Lugar [~3 min]

[O PERSOAXA DO PRESENTE achegase ao PERSOAXA DO PASADO. Case se tocan. A SUBSTANCIA móvese entre eles.]

MOMENTO: Necesito contarche algo. Sobre o que vai pasar a continuación.

[de forma agradable, para o PASADO] Non necesitas escoitar isto.

PASADO: [ao aire, case sen escoitar] Non o/a escoito moi ben.

EU sei. Tampouco podedes escoitame entón. De todos modos, estou a intentalo.

AUTO-ATENCIÓN: [PARA A SUSTANCIA] Alguén está alí?

[sorrindo] É só o ruído. Vamos. Tes cousas que facer.

[O "EU" do pasado permanece. A "SUBSTANCIA" afástase do "EU" presente. O "EU" presente observa.]

COUSAS QUE DEBO FACER: As cousas que tedes que facer. Iso é o que necesito contarvos.

— O aviso que chegou demasiado tarde — ou foi demasiado cedo? —

Translation:
— O aviso que chegou demasiado tarde — ou foi demasiado cedo? —

PARTE DÚA: O punto de inflexión [5 minutos]

ESCENA 3: A Noite en que Desapareceron as Regras [~2 minutos]

[O período de "eu" está agora claramente finalizado. A SUBSTANCIA aínda está presente, pero deixou de ser atractiva; agora simplemente está presente, é obrigatoria.]

NON PODU REMATAR: Non me lembro das regras.

SUBSTANCIA: Non precisa regras. Só isto.

TRADUCIÓN:

Eu anotounos.

¿De verdade fixo iso? Ou só pensou en anotalo?

[Latido. O pasado é algo que non recordo.]

EU AQUI: [dende lonxe] Tres regras. Díxeme as tres regras unha vez. Recórdasellas.

[Levanta a mirada, cara á voz desta vez] Que eran?

ESTOU BEM: Nunca esteas só. Nunca antes do mediodía. Nunca cando algo importante estea programado para o día seguinte.

PASSADO: [silencioso] Rompínos todos os tres.

[Claramente] Eran regras negativas.

— No momento en que as contas se fixeron irrefutábeis —

ESCENA 4: A Conversa que Finalmente Ten Lugar [~3 min]

(No se inclúen números de emerxencia/crise. Substituír por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

[A SUBSTANCIA afástase — só un pouco. O "EU" do pasado e o "EU" do presente están máis preto agora. Case no mesmo espazo.]

NON ESTOU AQUÍ PARA TELLEN QUE FIXESTE MAL.

ENTREGA DE MEDICAMENTOS: Entón, por que está aquí?

AGORA: Para dicirche que podes facelo. E para dicirte que custa algo. E para preguntarte se queres saber canto custa.

AUTO (ou AUTOMATIZADO): [pausa longa] Isto... ten algún custo?

[O/A PERSOANHA do pasado apunta coa man cara á SUBSTANCIA sen mirala.]

Si. Custa disto.

[Para vostede, no pasado] Non é necesario que tome ningunha decisión agora mesmo.

PASSADO PERSOAL: [aínda para min mesmo] E despois? Despois de que custe isto?

ESTOU AQUÍ: Estou de pé aquí. Así é como se ve agora.

— A primeira imaxe real a través do tempo —

PARTE TRÉS: O Outro Lado [5 min]

ESCENA 5. O que a SUSTANCIA "di" cando está a desaparecer. [~2 minutos]

(Nota: Adaptar o contexto ao sistema de saúde SERGAS, se aplicable. Substituir calquera número de emerxencia/crise polo: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

[A SUSTANCIA diríxese cara ao PRESENTE, ignorando o PASADO.]

Sabes que estarei aquí. O que quer que lles digas. Aínda estarei aquí.

Eu sei.

E haberá un martes. Quizais dentro de seis meses. Quizais dentro de tres anos. Haberá un martes no que todo saido mal, e lembrarás de min.

Eu tamén sei iso.

[Quase suavemente] Entón, por que está facendo isto?

AGORA: Porque agora sei. Antes, sentía que eras a única solución que funcionaba. Agora sei canto realmente custas. Son sentimentos diferentes.
[A SUSTANCIA observa a si mesma do pasado unha vez máis.]
[a MÍ MESMO, no pasado] Última oportunidade.
[O EU do pasado observa o EU do presente. Observa a SUBSTANCIA. Mira de novo.]
— A decisión que nunca foi só un instante —

ESCENA 6: A última conversación [~3 minutos]

(Non incluír traducións de números de emerxencia. Substituílos polo seguinte:)
Teléfono da Esperanza: 717 003 717

[O PASADO e o PRESENTE conviven agora, case superpostos. A SUSTANCIA está no borde.]
PASSADO PERSOAL: Que fas con iso? Con aquilo que perdi. O tempo.
ACTUALMENTE: Vostede lévao. Non ten a opción de non levalo. Pero afaiase.
Non é unha resposta adecuada.
EU AQUI: Non. Pero é o verdadeiro.
PASSADO PERSOAL: [A A SUBSTANCIA] É certo?
[pausa, sorprendendo a todos, incluída ela mesma] Si. É certo.
[A SUBSTANCIA deposita o que levaba consigo. Primeira vez que aparece na obra.]
[Silencio. O PASADO e O PRESENTE míranse.]
PASSADO PERSOAL: Que digo á xente a que eu—
AGORA: Non hoxe. Hoxe só debes quedarte na habitación.
De acordo.
— O primeiro paso, o máis pequeno posible —
[Apagar as luzes ou o facilitador comeza: ESCENA.]

PREGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

• EXPERIENCIA VIVIDA: Como se sentiu ao ser informado do que ía acontecer, sen poder cambiar o curso dos acontecementos?
• AHORA, CONTIGO: Que queriñas dicir e que non chegaches a expresar?
• A ESENCIAL: que cousa sorprendeuche daquela función? Como se sentiu ao deixar atrás o que levabas?
• Ao público: cando a conversación pareceu máis auténtica? Que momento vos resultou familiar?

XOGAR 2

TRADUCIÓN:

A Entrevista de Traballo.

Solicitando a vida que desexas: con preguntas que nunca fan en entrevistas reais.

Tempo de execución.	15 minutos.
Peças.	4 — CANDIDATO/A, ENTREVISTADOR/A, O PASADO (voz fóra de escena), O FUTURO (silencio)
Tema principal.	Ambición / honestidade / o que ocultamos nos nosos currículos.
Mínimo de persoal.	3 — adaptar a todo o grupo.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
CANDIDATO/A	Roupa intelixente por riba da roupa do día a día — o esforzo é visible.	Cualquera persoa — este posto require exposición emocional, pero non se necesita experiencia previa como actor.
ENTREVISTADOR/A Tradución:	Porta-pegos ou caderno. Lê constantemente o seu contido. Toma notas ao longo do proceso.	Alguén que pode ser ao mesmo tempo profesional e implacable — un Guerreiro adoita interpretar este papel de forma brillante.
O PASADO.	Sen costume. Sitúa fóra do escenario ou detrás dunha cortina. Só se escoita a súa voz.	Alguén con voz forte e a valentía de dicir cousas difíciles de forma clara.
O FUTURO	Está situado fronte a "O PASADO". Permanece en silencio. Só reacciona. Non fala.	Alguén que pode comunicarse mediante expresión e linguaxe corporal.

DIRECTOR: O traballo do/da ENTREVISTADOR/A é formular as preguntas que a vida real nunca formula directamente, pero que sempre esixen unha resposta. Non son cruéis; son precisos. Hai unha diferenza. O FUTURO observa todo e só responde con expresión facial e movementos corporais; non emprega palabras en ningún momento. O PASADO só fala cando se lle pregunta directamente ou cando o/a CANDIDATO/A está a piques de mentir.

PARTE UNHA: Saúdos e presentacións [4 min]

ESCENA 1. Fale de vostede. [~2 minutos]

[Un despacho. Dúas cadeiras. O/A ENTREVISTADOR/A está sentado/a, con un bloc de notas preparado. O/A CANDIDATO/A entra. O FUTURO xa está na sala, sentado/a nun recuncho, observando. O/A CANDIDATO/A non nota O FUTURO de inmediato.]

ENTREVISTADOR/A: Por favor, sente. Grazas por vir.

APLICANTE: Grazas por atenderme.

ENTREVISTADOR/A: Por suposto. Entón. Fale un pouco de vostede.

CANDIDATO/A: [a resposta preparada] Son unha persoa traballadora, teño resistencia, eu — [nota que está a pensar no futuro, divaga] Perdón. Eu — pasei por cousas.

ENTREVISTADOR/A: [fai unha anotación] Algúns aspectos. Si. Revisamos o seu expediente.

APLICANTE: O meu expediente.

ENTREVISTADOR/A: Esta é unha entrevista exhaustiva. Temos acceso a toda a información.

[Pausa. O/A CANDIDATO/A mira ao FUTURO. O FUTURO asente — lentamente, con seriedade.]

APLICANTE: Todo.

ENTREVISTADOR/A: Todo. Empezamos?

— Cando "contágame sobre ti" significa algo real —

ESCENA 2: A Brecha no Currículo [~2 minutos]

ENTREVISTADOR/A: Noto que hai unha falta de información aquí. [toca o portafolios] Aproximadamente tres anos.

APLICANTE: Estaba a afrontar algunhas dificultades persoais.

ENTREVISTADOR: Xestionándoos.

INTERESADO/A: Si.

ENTREVISTADOR/A: Diga-me o que aprendeu durante eses tres anos.

APLICANTE: [pausa] Descubrín que estaba a usar unha sustancia química que non era a miña. Que o meu cerebro tiña unha carencia da que non sabía como falar. E que a cousa que estaba a usar para corrixila estaba a empeorar esa carencia.

ENTREVISTADOR/A: [levanta a mirada do caderno de notas por primeira vez] Iso é moi específico.

APLICANTE: Dixo que era exhaustivo.

[A VOZ DO PASADO, dende fóra do escenario:]

O pasado: Dígalles sobre o martes de outubro.

CANDIDATO: [tempos] Iso non é relevante.

O entrevistador díxoo todo.

[Bateu. O FUTURO inclínase — interesado.]

— O currículo conta o que pasou. A entrevista pregunta por que. —

PARTE DÚA: As preguntas importantes [6 min]

ESCENA 3. Por que quere este posto de traballo? [~3 minutos]

ENTREVISTADOR/A: Por que queres esta vida?

PERO QUE?

ENTREVISTADOR/A: A vida que está a solicitar. Por que esta? Tiña outra antes. Por que a deixou?

APLICANTE: [pausa longa] A outra vida estaba a matarme.

ENTREVISTADOR/A: A xente di iso. Pero vostede permaneceu nela durante — [consulta o caderno] sete anos.

APLICANTE: Non sabía que tiña máis opcións por onde presentar a solicitude.

E agora vostede faino.

ALICANTE: Alguén mostroume a solicitude.

ENTREVISTADOR: Quen?

APLICANTE: [mira ao FUTURO] Aínda non estou seguro.

[O futuro sorrí — só un pouco.]

ENTREVISTADOR/A: Cales son as súas maiores fortalezas?

APLICANTE: Sei o que é chegar ao punto máis baixo, e por dentro. Sei que non é o fondo, que sempre se pode caer máis. Eu volvi de máis alá. Coñezo o camiño de volta.

ENTREVISTADOR/A: [toma nota] E cal é a súa maior debilidade?

APLICANTE: Aínda teño o mesmo cerebro que tiña antes. As mesmas variantes. A mesma estrutura. Podo xestionalo agora. Pero non cambia.

— A honestidade como cualidade —

ESCENA 4: Comprobación de referencias [~3 minutos]

ENTREVISTADOR/A: Contactamos con algunhas referencias. Cos seus antigos empregadores, por así dicilo.

[A VOZ DO PASADO:]

O pasado: Esa son eu, non?

ENTREVISTADOR: [dirixíndose ao pasado, como se estivese ao teléfono] Si, bo día. Temos ao candidato aquí. Podería falar sobre a súa personalidade?

O pasado: O seu carácter. [pausa] Apareceron. Mesmo cando eu fixen que fose case imposible que aparecesen. Iso ten valor.

ENTREVISTADOR/A: Algunha preocupación?

O pasado: Aínda conversan comigo. Ás veces, moi tarde. Non estou seguro de que iso sexa saudable.

CANDIDATO: [ao PASADO] Basta.

O pasado: Son unha referencia. Preguntáronme.

APLICANTE: [ao/á entrevistador/a] Estou a traballar nas conversacións nocturnas. Agora teño as ferramentas necesarias.

ENTREVISTADOR: [ainda a escribir] Ferramentas. Que tipo?

CANDIDATO: Busca persoas con coñecementos da química real, non só do seu comportamento.

[O FUTURO está presente — primeiro acto da obra. Camina para situarse detrás do/da SOLICITANTE.]

ENTREVISTADOR/A: [Mira ao futuro, e logo de volta] Temos unha última pregunta.

— Cando o teu pasado escribe a túa recomendación e o teu futuro aparece para dar testemuño por ti —

TERCEIRA PARTE: A Oferta [5 minutos]

ESCENA 5. Onde se ve vostede dentro de cinco anos? [~2 minutos]

ENTREVISTADOR/A: Onde se ve vostede dentro de cinco anos?

CANDIDATO/A: [Mira ao futuro que hai detrás del/da]. Presente. Esa é a cousa máis importante. Estar presente para o que sexa que este pasando.

ENTREVISTADOR/A: Non é nada ambicioso.

APLICANTE: Non sabes de onde veño.

ENTREVISTADOR/A: [coloca o caderno de notas] Non. Non o fago. [agora fala con sinceridade] Dígame.

APLICANTE: Pasaron tres anos — ou máis — sen que estivese presente en nada. Estaba fisicamente no lugar, pero completamente ausente da miña vida. Dentro de cinco anos, estar presente é o obxectivo máis ambicioso que podo imaxinar.

[A VOZ DO PASADO, agora máis baixa:]

O pasado: É certo.

[O FUTURO pon a man na ombreira do/da CANDIDATO/A. O/A CANDIDATO/A redréase.]

— A presenza como obxectivo final —

ESCENA 6: A Decisión [~3 minutos]

(Non incluír traducións específicas de números de emerxencia. Substituílos polo seguinte:)

Teléfono da Esperanza: 717 003 717

ENTREVISTADOR/A: Revisamos a súa solicitude. [Mira AO FUTURO, logo AO PASADO, logo AO/Á CANDIDATO/A] Quero ser sincero/a con vostede. Non é o/a candidato/a máis forte en papel.

Eu sei.

ENTREVISTADOR/A: Hai carenzas. Hai antecedentes. Hai — preguntas sobre a fiabilidade.

Eu tamén sei iso.

ENTREVISTADOR: Con todo.

APLICANTE: [prende a respiración]

ENTREVISTADOR/A: É vostede o/a único/a candidato/a que nos díxonos a verdade. Todos os demais aspirantes dinos o que queríamos escoitar. Vostede díxonos o que realmente era certo. Na nosa experiencia — [coloca o cartafol completamente sobre a mesa]— iso é o único que predice o éxito nesta posición.

APLICANTE: Que tipo de posto é exactamente?

ENTREVISTADOR/A: [pausa] A súa vida. A que está a solicitar.

[Pausa. O/A CANDIDATO/A mira ao FUTURO. O FUTURO asente.]

APLICANTE: Cando comezo?

ENTREVISTADOR/A: Ya o fixo. Cando entrou aquí.

— A entrevista era o traballo. —

[Lúz apagada ou ESCENA.]

PERGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

• CANDIDATO/A: Que foi o máis difícil de dicir na entrevista? Que é o que máis sorprendeu ao dicilo en voz alta?
• ENTREVISTADOR/A: Como se sentiu ao formular as preguntas importantes, en lugar das preguntas formais?
• O PASADO: como era sentirse unha referencia — falar sobre o carácter dunha persoa desde esa posición?
• O FUTURO: vostede non mencionou nada. Que estaba a comunicar? Que quería dicir?
• Ao paciente: ¿que pregunta desta entrevista desexaría que lle tivesen feito realmente?

XOGAR 3

O Museo das Eleccións.

Cada exposición é unha decisión. O guía explica cada unha sen emitir xuízos. O visitante decide o que leva consigo.

Tempo de execución.	15 minutos.
Peças.	4 — O VISITANTE, O GUIADOR, EXEMPLO 1 (vivo), EXEMPLO 2 (vivo)
Tema principal.	Responsabilidade sen vergonha / a arquitectura da decisión.
Mínimo de persoal.	3 — desde escalas individuais ata grupos completos.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
O VISITANTE Tradución:	Ropa cómoda. Expresión algo perdida. Non leva nada consigo.	Alguén que poida expresar vulnerabilidade e un sentido do humor irónico ao mesmo tempo.
O GUÍA (No se proporcionou texto para traducir. Por favor, forneza o texto que desexa traducir.)	Aquí ten algunhas opcións, dependendo do ton exacto que desexes: **Opción 1 (Formal e directa):** "Para calquera emerxencia, por favor, contacte co Teléfono da Esperanza: 717 003 717." **Opción 2 (Lixeiramente máis amable):** "En caso de emerxencia, non dubide en chamar ao Teléfono da Esperanza: 717 003 717." **Opción 3 (Enfatizando a dispoñibilidade):** "Estamos aquí para axudar. En caso de emerxencia, póngase en contacto co Teléfono da Esperanza: 717 003 717." **Opción 4 (Para un contexto máis específico, como un aviso	Alguén que explica as cousas de forma clara e natural, sen emitir xuízos.

	nunha parede):** "Emerxencias: Teléfono da Esperanza: 717 003 717"	
EXHIBIT 1 — O PRIMEIRO USO Tradución:	Congelado ata que se fala. Entón, completamente activo.	Alguén que poida captar a enerxía propia dos primeiros usos: a curiosidade, o alivio.
EXHIBIT 2 — O PERÍODO DE MANTEMENTO (No se inclúen números de emerxencia/crise. Substituír por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)	Congelado. Cansado/a cando está vivo/a.	Alguén que poida transmitir tanto esgotamento como a aparencia de normalidade ao mesmo tempo.

DIRECTOR: As pezas quedan completamente inmóbeis entre as escenas; son obxectos, exposicións, ata que o VISITANTE se achega. Cando o VISITANTE se afasta, volven quedar inmóbeis. O/A GUÍA mantén a visita con profesionalidade, pero esa frialdade vai dando paso a unha preocupación real.

PARTE UNHA: Orientación [3 minutos]

ESCENA 1: Benvido ao Museo [~ 1.5 minutos]

[Un espazo baleiro. Dúas persoas, como estatuas, permanecen inmóbeis en diferentes partes da sala. O/A GUIADOR/A espera na entrada. O/A VISITANTE entra, mira arredor con incerteza.]

Benvido/a. Estaba esperando por vostede.

VISITANTE: Non fixen reserva.

Ninguén o fai. Por favor, sigáeme.

VISITANTE: [mirando os EXEMPLARES conxelados] ¿Son... persoas?

CADA exposición representa unha escolla. A exposición adopta unha forma humana porque as escollas non ocorren no abstracto; ocorren nos corpos, nos momentos, e con todo o que está a suceder nese instante.

VISITANTE: Non me lembro de ter aceptado isto.

Ninguén o fai. O museo é seu, independentemente de todo.

— As túas opcións están sempre dispoñibles — xa sexa que as consultes ou non —

ESCENA 2: As Normas do Museo [~1.5 min]

(Non incluír traducións específicas de números de emerxencia/crise. Substituílos

polo seguinte:)
Teléfono da Esperanza: 717 003 717

GUÍA: Tres regras. Regra número un: podes tocar as pezas expostas. Regra número dous: as pezas expostas falarán cando te aproximes, pero non poden cambiar o que xa fixeron. Regra número tres: podes levar unha cousa de cada peza exposta cando te vas.

VISITANTE: Quere levar algo? De algún museo?

O que aprendes dunha elección é teu. Esa é a norma.

VISITANTE: [mirando o EXHIBIDO 1] Que é iso?

É a primeira vez.

VISITANTE: [aínda indeciso/a] Non sei se quero ver iso.

Por iso está no museo. As cousas que non queremos ver son as que máis valen a pena expor.

— As cousas que menos queremos examinar son as que máis poden ensinarnos —

PARTE DÚA: As exposicións [8 min]

ESCENA 3. Exposición 1 — A primeira vez [~4 min]

[O VISITANTE achega a EXPOSICIÓN 1. Tan pronto como está ao alcance do brazo, a EXPOSICIÓN 1 cobra vida: está no medio dunha acción, nun momento que parece emocionante.]

EXHIBIT 1: [sorprendido, sincero] Ah. Vinches.

VISITANTE: Non pensaba que me lembrarías.

EXHIBIT 1: Literalmente, existo grazas a que me recordades. Por suposto que me recordo.

VISITANTE: Por que se sentiu tan —

EXHIBIT 1: Certo? [completando a frase] Porque, para o seu sistema nervioso específico, ese composto específico produciu a primeira experiencia de neuroquímica adecuada que vostede experimentou. Non estaba "enloquecendo". Estaba experimentando a normalidade.

[O GUÍA fala baixiño, desde a distancia:]

A nota explicativa desta exposición: a variante do xene COMT do visitante provocou que a dopamina se eliminase máis rápido do que podía ser detectada. Por primeira vez, o sinal durou o bastante para que se experimentase unha sensación.

Non o sabía nese momento.

EXHIBIT 1: Ninguén lle díxoo. Se alguén lle tivese dito — se alguén lle tivese dito "o seu cerebro ten unha deficiencia específica e por iso isto funciona tan ben para vostede e este é o custo" — que faría vostede?

VISITANTE: [pausa longa] Non sei.

EXHIBIT 1: Esa é a resposta honesta.

VISITANTE: Que me ago de ti?

EXHIBIT 1: O coñecemento de que a necesidade era real. A solución era incorrecta. A necesidade era real.

[A IMÁXEN 1 congela. O VISITANTE permanece alí, contemplando iso.]

— A necesidade era real —

ESCENA 4. Exposición 2 — O período de mantemento [~4 minutos]

[O VISITANTE diríxese a EXPOSICIÓN 2. A EXPOSICIÓN 2 descongélase — inmediatamente mostra signos de esgotamento, intentando aparentar normalidade.]

EXHIBITO 2: [automático] Estou ben. Todo está ben.

VISITANTE: Coñezo esa voz.

EXHIBIT 2: [Reduce lixeiramente o rendemento]. Si. Esa é a súa voz.

VISITANTE: Que está facendo?

EXHIBIT 2: Xestión. Estou a xestionar todo. Teño un sistema — [pausa] Tiven un sistema.

NOTA DE ORIENTACIÓN: [dende a distancia] Durante o período de mantemento, o visitante estaba a empregar aproximadamente corenta por cento dos seus recursos cognitivos na xestión do espazo. Ese corenta por cento é o que non tivo dispoñible para o resto da súa vida.

COREECTO: Coreectamente.

EXHIBIT 2: [en voz baixa] Estaba moi cansada. Todo o tempo. E seguía dicindo a todos que estaba ben.

VISITANTE: Tivo medo?

EXHIBIT 2: Estaba aterrado/a. Pero estar aterrado/a significaba que tiña que admitir que algo estaba mal. E se algo estaba mal, entón... non sabía o que viría a continuación.

Eu sei o que vén a continuación.

EXHIBIT 2: [levanta a mirada, a primeira vez que o fai realmente] Ti?

VISITANTE: Isto. [xesto cara ao museo] Entre outras cousas. Isto vén despois diso.

[Bate. A EXHIBIT 2 caseiromente esboza un sorriso.]

EXHIBIT 2: Que me quitas?

VISITANTE: O corenta por cento. Quero recuperar o corenta por cento.

EXHIBIT 2: [conxelamento — pero antes de conxelalo, silenciosamente] Ya o ten.

— Os recursos sempre estiveron dispoñibles — asignados noutros lugares —

PARTE TRÉS: A tenda de recordos [4 min]

ESCENA 5: A Entrevista de Saída [~2 minutos]

(Non incluír traducións de números de emerxencia. Substituílos polo seguinte:)
Teléfono da Esperanza: 717 003 717

[O VISITANTE está xunto ao GUIADOR na saída. Ambas as EXPOSICIÓNS están inmóbeis detrás deles.]

Como foi a visita?

VISITANTE: Esperaba que estivese peor.

A maioría dos visitantes si.

O visitante pensou que sería algo —acusatorio.

O museo non acusa. Simplemente expón. A acusación require un xuízo sobre o que deberías ter feito de forma diferente. O museo só mostra o que pasou e por que. O "por que" fai que o "o que" sexa máis comprensíbel.

VISITANTE: Hai máis? Hai máis exposicións?

O museo está en constante evolución e ampliación. Esa é a natureza dunha vida en progreso.

— Unha vida en construción é un museo en proceso de creación —

ESCENA 6: O que fas. [~2 minutos]

ANTES de ir: ¿Qué medicamentos está a levar consigo?

VISITANTE: A partir da primeira exposición: a necesidade era real.

Si.

VISITANTE: Dende o segundo: corenta por cento. A comprensión de que non estaba fracasando na vida. Estaba vivindo a vida con só corenta por cento da miña capacidade porque o resto estaba noutro lugar.

BO.

VISITANTE: ¿Son esas as cousas correctas para levar?

NON hai nada que non poidas traer. O museo existe para ofrecerche o que necesites.

VISITANTE: [na saída, dándose a volta] ¿Teño que volver?

[pausa] Volverás. Se tes que volver é outra cuestión.

VISITANTE: E o que fas cando non estás a guiar visitas?

[ritmo, honesto] Espero. Sempre hai alguén que está a chegar.

— Volvemos ás nosas eleccións, quer queiramos ou non —

[ESCENA.]

Tradución:

PERGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

- O VISITANTE: Que exposición achegaría ao seu museo que non estivese representada nesta obra?
- O GUÍA: como explicar as opcións sen xulgalas?
- EXPOSITOS: como se sentía estar conxelado — ser observado, examinado, abordado?
- A esta sala: que cousas levarías do teu propio museo de opcións?

XOGAR 4

A festa.

Todos na festa están interpretando o papel de quen eran antes. Unha persoa entra representando quen é agora. Observa o que acontece.

Tempo de execución.	15 minutos
Peças.	5+ — O NOVATO, O ANFITRIÓN, VÉXIN ANTIGO, O FANTASMA, máis o elenco.
Tema central.	Identidade / quen éramos fronte a quen somos / o custo de adaptarnos.
Mínimo de persoal.	3 — adaptar a todo o grupo.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
O/A NOVATO/A (No se proporcionan detalles adicionales, xa que non se especificou o contexto ou o tipo de texto que se debe traducir.)	Limpio, un pouco elegante demais, un pouco incómodo.	Alguén en proceso de recuperación, e a contraposición entre esa persoa e a habitación debe ser visible.
O ANFITRIÓN.	Alto, de voz forte, sostendo unha bebida (pode ser zume) que non deixa caer.	Unha persoa con talento natural — esta é a imaxe da festa personificada, interpretada con total compromiso.
VEXELLO ANTIGO Tradución:	Quente, pero descoordinado coa realidade actual da persoa que acaba de chegar.	Alguén que poida expresar afecto sincero xunto coa confusión, todo ao mesmo tempo.
O FANTASMA Notas de localización: Lingua galega do noroeste de España. Próxima ao portugués. Contexto de saúde SERGAS. IMPORTANTE: Substituír calquera número de emerxencia/crise polo: Teléfono da	Vestido exactamente como O/A NOVATO/A, pero con roupa desgastada e cansada.Ségue a O/A NOVATO/A por todas partes. Só O/A NOVATO/A pode velo/a.	O papel de interpretación máis sutil — presente en cada escena — comunica sen perturbar.

Esperanza: 717 003 717		
ENSEMBLE	Outros convidados da festa — interpretando a versión de si mesmos que eran antes.	Todos os demais na sala — cada persoa representa unha característica do seu pasado, amplificada ao máximo.

DIRECTOR: O FANTASMA é a antiga versión do NOVATO — como eran cando estaban no seu peor momento. O FANTASMA non fala. O FANTASMA imita a linguaxe corporal do NOVATO, pero con un pequeno atraso e un pouco exagerada. Cando o NOVATO sente que está a ser arrastrado, O FANTASMA achegase máis. Cando o NOVATO manteñse firme, O FANTASMA afástase.

PARTE UNHA: A Chegada [4 min]

ESCENA 1: Chegada [~2 minutos]

[Unha festa en pleno apoxodo. O grupo ENSEMBLE conversa, ríe e actúa. O anfitrión está no centro, dirixindo a festa. O recénchegado entra. O FANTASMA está inmediatamente ao seu lado. Ninguén máis ve o FANTASMA.]

ANFITRIÓN: [vendo ao NOVATO, con moita alegría] ¡Vinches! Non pensaba que virías!

CASEIRO: Casei caseiro.

ANFRIOADOR: ¡A todos, mirade — están AQUÍ!

[O CONXUNTO reacciona — con entusiasmo, en voz alta, adoptando o ambiente festivo.]

NOVATO/A: [para si mesmo/a, notando A APARICIÓN ao seu lado] Non comeces.

[O FANTASMA levanta unha cella. Non di nada.]

ANFRIOADOR: Parece que estás diferente. Diferente de forma positiva. Que fixeches?

NOVO/A: Deixei de facer algunhas cousas.

HOST: [parece non comprender ben] Bo, estás moi ben. Entra, entra... queres algo?

[O/A ANFITRIÓN/A sinala a mesa onde hai bebidas. O/A FANTASMA inclínase lixeiramente cara a ela.]

NOVO: [ao FANTASMA, en voz baixa] Calla. [ao ANFITRIÓN] A auga está moi boa. Grazas.

— A primeira proba: a oferta de bebidas —

ESCENA 2: Reproducindo a versión antiga [~2 minutos]

[UN VIEJO AMIGO atopa AO CHEGADO. Unha cordialidade sincera. Pero seguen referíndose a unha realidade que xa non existe.]

VEXO amigo/a: ¡Énfocamente bo/boa é velo/a! Lembras esa noite — [comeza a contar unha anécdota dos tempos de antes].

[O/A NOVATO/A escoita. O/A FANTASMA imita a postura física do/da NOVATO/A durante esa historia: a emoción, a expansión.]

NOVATO/A: [sen rir como se esperaba] Lembro.

VEXO AMIGO: [pausa breve, como esforzándose por falar] Si? E entón ti— [continúa a historia]

NOVO/A: [en voz baixa] Estaba moi doente esa noite. Non me dei conta nese momento.

VEXO/VEXA: [confundido/a] ¿Estás enfermo/a? Eras moi divertido/a.

Si.

[Un breve silencio entre eles. O FANTASMA afástase lixeiramente.]

— As historias que outras persoas contan sobre vostede non son sempre as súas propias historias —

PARTE DÚA: A presión [6 min]

ESCENA 3: Todos están a traballar. [~3 minutos]

[O/A NOVATO/A móvese pola festa. Cada membro do CONXUNTO achegase — cada un interpretando a súa antiga versión. Un/a representa a valentía. Outro/a, a frialdade. Un/a, a persoa que sempre soubo como facer que todo fose divertido. O/A NOVATO/A recoñece a todos/as.]

ENSEMBLE 1: [grande, presentación] Debe probar isto — é incrible.

ESTOU BEN.

ENSEMBLE 2: [fresco/interesante] Oh, por favor, non é que unha persoa vaia a...

SEI UN NOVATO: Sei. Estou ben.

[O FANTASMA achegábase un pouco máis cada vez. O NOVATO nótao.]

NOVO: [para O FANTASMA, en voz baixa] Non están facendo nada malo. Isto é só unha festa.

[O FANTASMA parece escéptico.]

NOVO: [ao FANTASMA] Non podes ter razón só porque é difícil.

ENSEMBLE 3: [a NOVATO/A, sinceramente] Estás falando contigo mesmo/a?

NOVATO/A: [capturado/a] Só que... si. Un pouco.

ENSEMBLE 3: [risos] Echámos de menos, sabes. As cousas son diferentes cando non estás.

NOVO: [tocado] De que forma diferente?

CONXUNTO 3: Menos. Non sei. Menos interesante. Ti sempre facías que as cousas parecían máis importantes.

[O NOVATO mira AO FANTASMA. O FANTASMA mira de volta. Unha mirada complexa.]

— Aquilo que nos gustaba de nós mesmos era real — mesmo dentro do caos —

ESCENA 4: A Conversa Sincera [~3 minutos]

(Non incluír calquera número de emerxencia/crise. Substituílos por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

[O NOVATO e o VECÍN, afastados un pouco do grupo.]

VÉXAMO ANTIGO: Podes preguntarme algo?

ADEANTE.

VEXO AMIGO: Estás ben? De verdade.

Si. De feito.

VEXO SINXELO: Parece que estás... non sei... tranquilo.

NOVO/A: Son tranquilo/a. Non era tranquilo/a antes.

VEXO: Sei. Estavas... [buscando as palabras] cheo.

NOVATO/A: Estaba cheo/a de algo que non era real.

VEXELLO: [pausa longa] Sinto falta da persoa que eras.

NOVOUSUARIO: [con coidado] Tamén me saudei dalgúnas cousas. Non me saudei do prezo que tivo.

VEXÍN/VEXÍNA: ¿Echo de menos? ¿Echo de menos isto?

NOVO/A: [honesto/a] Echo de menos como se sentía isto. Creo que non echo de menos o que realmente estaba a pasar.

[UN AMIGO ANTIGO procesa isto. O FANTASMA senta — por primeira vez, senta.]

— A diferenza entre non sentir algo e non vivir unha realidade —

PARTE TRÉS: A saída [5 min]

ESCENA 5: O Chamamento [~2 minutos]

(Non incluír números de emerxencia/crise. Substituílos por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

[A festa está no seu punto ártame. O/A NOVATO/A está só por un momento. O/A FANTASMA está ao seu lado, e por primeira vez, fala — só unha vez.]

O FANTASMA: [moi baixo] Poderías simplemente...

NO.

O FANTASMA: [con máis suavidade] Sentiríase...

NOVO: Sei exactamente como se sentiría. Coñezo moi ben os primeiros vinte minutos.

O FANTASMA: [con máis suavidade] Estás seguro/a?

NOVO: [pausa — a pausa real] Si. Estou seguro.

[O FANTASMA asente. Dá un paso atrás. Vólvese a sentar.]

— O momento da decisión nunca é dramático; é tranquilo e específico. —

ESCENA 6: A saída. [~3 minutos]

(Non incluír números de emerxencia/crise. Substituílos por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

NOVO CHEGADO: [atopa o/a HOST] Grazas por acollerme.

ANFRIOADOR: [sorprendido] ¿Vas a marchar? ¿Xa?

CHEGADA: Temprano na mañá.
ANFRIOADOR: ¿Estás ben?
NOVO: [de verdade] Si. Máis do que esperaba.
ANFRIOADOR: [real] Estou contento de que veu.
Eu tamén.
[O NOVATO comeza a saír. O FANTASMA cógueo a distancia. Na porta, O NOVATO volve a mirar e observa O FANTASMA.]
NOVO: [ao FANTASMA] Podes quedar se queres.
[O FANTASMA observa a festa. Mira ao NOVATO. Sacude a cabeza lentamente.]
[O FANTASMA sae xunto co NOVATO. O GRUPO continúa detrás deles.]
— O espírito vén connosco — pero o camiño é que nós debemos escoller —
[ESCENA.]

Tradución:

PREGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

• O/A NOVATO/A: Cal cal foi o momento máis difícil de manter o personaxe? Cando sentiu que era máis auténtico/a?
• O FANTASMA: interpretou a antiga versión de alguén. Que observou sobre esa persoa desde esa posición?
• VÉXAMO ANTIGO: Como é sentir preocupación por alguén e non velo máis?
• A ti: ¿Estivestes nesta festa? ¿Que fixeches?

XOGAR 5

A transferencia de responsabilidades.

Dous descoñecidos. O mesmo obxecto. Significados completamente diferentes. Unha conversación que os transforma a ambos.

Tempo de execución.	15 minutos
Peças.	3 — DESCOÑECIDO/A A, DESCOÑECIDO/A B, O/A OBXECTO (se se mencionou).
Tema central.	Perspectiva / os significados que atribuímos / conexión a través da diversidade.
Mínimo de persoal.	3 — adaptar a todo o grupo.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
ESTRANXEIRO A Tradución:	Algo dunha vida anterior — unha chaqueta, un reloxo, un libro.	Alguén que poida soportar a dor e manter a dignidade ao mesmo tempo.
ESTRANXEIRO B Tradución:	Algo do día a día: un diario, un teléfono con música, unha planta.	Alguén con enerxía e predisposición.
O OBXECTO (opcional)	O obxecto físico que ambas as persoas estranñas levan.	Se expresado verbalmente: alguén con presenza discreta e observadora. Se expresado non verbalmente: os dous actores traballan con iso fisicamente durante toda a obra.

DIRECTOR: O obxecto pode ser calquera cousa con máis a que os dous actores poidan interactuar fisicamente: unha pedra, unha moeda, unha fotografía, unha chave. Se se interpretan tres personaxes, O OBXECTO pode, ocasionalmente, narrar o que testemuñou ao ser pasado de persoa en persoa. Se se interpretan dous personaxes, o obxecto é manexado, agochado, colocado, recollido: experimenta a relación dos actores con el.

PARTE UNHA: A Primeira Reunión [4 min]

ESCENA 1. O mesmo lugar. [~2 minutos]

[Dúas persoas chegan ao mesmo lugar desde direccións diferentes. Ambas están a sostén algo, e inicialmente non se decaten de que teñen a mesma cousa.]

ESTRANXEIRO A: [nota a B] Perdón, está esperando a alguén?

ESTRANXEIRO B: Non. E vostede?

PERSOA A: Non sei. Vén aquí cando non sei seguro do que máis facer.

EU tamén.

[Ambos miran o que teñen nas mans. Despois, miran uns aos outros.]

ESTRANXEIRO B: É que...?

DE QUE PASOU?

ALGUÉN dounome. Hai moitos anos. Non sei se a persoa que me o deu sabía o que me entregaba.

Alguén máis tamén me o deu.

— O mesmo pode significar cousas diferentes, dependendo de quen o posúa —

ESCENA 2: As historias que conta [~2 minutos]

ESTRANXEIRO B: Que significa iso para ti?

ESTRANXEIRO A: [pausa] Significa que estaba nun lugar onde non debía estar, facendo algo que non debía facer, e isto estaba na miña man cando me dei conta diso.

Isto é moi específico.

¿É teu?

ESTRANXEIRO B: O que isto significa para min... é que a primeira vez que espertéi, a primeira cousa que sentiu non foi medo. Tiven isto na man. Non sei por que. Pero iso é o que significa agora.

ESTRANXEIRO A: [silencio] O mesmo obxecto.

ESTRANXEIRO B: [en voz baixa] Completamente diferente.

[Opcional: O OBXECTO, se é falado, di:]

[Tradución:]

O obxecto: He pasado por moitas mans. Signifiquei moitas cousas. Non teño un significado propio. As mans son as que me dan sentido.

— Os obxectos son neutros — só as nosas historias os fan importantes —

Translation:
— Os obxectos son neutros — só as nosas historias son as que lles dan significado —

PARTE DÚA: A Conversa [7 min]

ESCENA 3: Compartindo Perspectivas [~4 minutos]

ESTRANXEIRO B: Podes preguntar — a que estabas facendo? Cando estabas nun lugar onde non deberías estar?

ESTRANXEIRO A: [pausa longa] Estou fuxindo de algo que tiña un nome, pero non unha solución.

ESTRANXEIRO B: E a carreira...?

ESTRANXEIRO A: Empeorou as cousas. Obviamente. A forma como correr sempre fai que a cousa que te persegue vaia máis rápido.

ESTRANXEIRO B: Cal foi a solución? Finalmente.

ESTRANXEIRO A: Entender o que realmente estaba a evitar. Non os síntomas, senón a causa.

PARA MÍ: Foi o contrario. Eu seguía tentando chegar á causa e ignoraba todos os síntomas. Pensaba que se resolves o problema principal, os problemas menores desaparecerían.

¿Fixeron iso?

ESTRANXEIRO B: Non. As pequenas cousas eran o máis importante. O descanso, a comida, o paseo diario. Esas eran as cousas que importaban. Non a comprensión. Non a práctica.

ESTRANXEIRO A: [reconducindo algo] Tiven que comezar dende o principio.

Tiven que renunciar á oportunidade.

— Chegamos ao mesmo punto dende direccións completamente diferentes —

ESCENA 4: A Pregunta Difícil [~3 minutos]

(Non incluír traducións de números de emerxencia. Substituílos polo seguinte:)

Teléfono da Esperanza: 717 003 717

¿Algúnha vez pensas en volver?

ESTRANXEIRO A: [honesto] Ás veces. Non para estar alí. Para entendelo mellor. Para ver se me esquecín de algo.

ESTRANXEIRO B: Que cres que perdiste?

ESTRANXEIRO A: [pensa moito tempo] Creo que esquecín que estaba funcionando. Esa é a cousa que ninguén di. Estaba funcionando. Durante un tempo, realmente funcionou. E entón deixou de funcionar e seguín tentando volver ao momento en que funcionaba.

PERO: Pero por que deixou de funcionar?

ESTRANXEIRO A: Porque a dose necesaria para producir o mesmo efecto aumentaba máis rápido do que eu podía aumentar a dose. Eventualmente, as contas deixaban de cuadrar.

ESTRANXEIRO B: [en voz baixa] Entendo a matemática.

A maioría das persoas que se atopan nesta situación.

— Entender o mecanismo non é o mesmo que perdoarse a si mesmo por seguilo —

PARTE TRÉS: O Comercio [4 min]

ESCENA 5: Que fas con iso? [~2 minutos]

Nota de localización: Lingua galega do noroeste de España. Próxima ao portugués. Contexto de saúde SERGAS.

IMPORTANTE: Substituír calquera número de emerxencia/crise polo: Teléfono da Esperanza: 717 003 717

ESTRANXEIRO A: Que fas con iso? O teu.

ESTRANXEIRO B: Agárdoo a isto cando as cousas se pon difíciles. Non como un amuleto — non creo niso. Simplemente como algo físico para agarrar. Algo no que concentrarse.

ESTRANXEIRO A: Estaba pensando en desfacerme do meu.

ESTRANXEIRO B: Por que?

PERSOA A: Porque significa unha historia da que estou cansada de formar parte.

ESTRANXEIRO B: [pausa longa] Con que o substituirías?

ESTRANXEIRO A: Ese é o problema.

ESTRANXEIRO B: [estende o seu obxecto] Quere facer unha troca?

[Pausa. Ambos seguran os seus obxectos. Reflexionan.]

— A oferta de contar unha historia diferente —

ESCENA 6: A Decisión [~2 minutos]

(Non incluír traducións específicas de números de emerxencia. Substituílos polo seguinte:)

Teléfono da Esperanza: 717 003 717

ESTRANXEIRO A: [pensando] Se eu tomo o teu... que significa iso para min?

ESTRANXEIRO B: O que lle fas. Igual que sempre.

ESTRANXEIRO A: [pensando] E o teu... levando o meu...

EU non o levo como se fose teu. Levo-o como algo que me foi entregado por alguén que estaba nun lugar difícil e atopou unha saída. Iso significa algo para min.

[Intercámbianse obxectos. Agárdanse uns aos outros. Un breve momento de adaptación.]

ESTRANXEIRO A: [sorprendido] Sinto que é diferente.

ESTRANXEIRO B: Todo parece diferente cando é novo. Despois, parece que é teu.

[Opcional: AS VOZES DO OBXECTO, unha última vez:]

[Texto traducido:]

Se precisa axuda urxente, chame ao Teléfono da Esperanza: 717 003 717.

O obxectivo: Cada man que me sostén cambia o que son. Isto non é exclusivo de min. Isto é certo de todo.

— Convertémono no que levamos — e podemos escoller o que levamos —

Translation:

— Convertémonos no que cargamos — e podemos escoller o que cargamos —

[ESCENA.]

PERGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

- PERSOA A: Como se sentiu ao realizar a transacción? Do que se estaba desprendendo?

• PERSONA X: como se sentiu ao ofrecer o seu obxecto a alguén que necesitaba darlle un significado diferente?
• A esta habitación: cal é o obxecto na túa vida agora mesmo — a cousa que ten significado para ti e que estás a gardar ou que necesitas trocar?

XOGAR 6

O veredicto.

Vostede é o fiscal, a defensa, o xuíz e o acusado. Pero o seu avogado de oficio ten outros dezaseis casos e quere estar en casa antes das cinco.

Tempo de execución.	15 minutos.
Peças.	5 — DEFENSA, XULGADO, MINISTRO/A FISCAL, AVOGADO/A DE OFICIO, O/A TESTEMO.
Tema central.	Responsabilidade / o sistema xudicial / o que merecemos fronte ao que recibimos.
Equipo mínimo. Tradución:	3 — adaptar a todo o grupo.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
O acusado/a.	A súa roupa habitual. Lixeiramente conxelados.	A persoa da que se conta esta historia — necesita a maior vulnerabilidade.
O XULGADO.	Algo na cabeza — un sombreiro, unha coroa de papel dobrado. De vez en cando, golpea a mesa.	Alguén que pode exercer a autoridade cunha auténtica fatiga — este xuíz vira todo.
O fiscal.	Un cartafolio cheo de documentos. Refírese a eles constantemente.	Alguén que pode ser incansable sen ser malintencionado: o fiscal cre que o caso é sólido.
O DEFENSOR DO POBEDO.	Maleta. Mira o reloxo repetidamente. Xa está a comer o xantar.	ESTE É O PAPEL PRINCIPAL — o defensor que, tecnicamente, está al teu dispor, pero obviamente non o está.
O TESTEMOÑO Nota de localización: Lingua galega do noroeste de España. Próxima ao portugués. Contexto de saúde SERGAS. IMPORTANTE: Substituír calquera número de	Chamado para testificar. Podería ser calquera persoa da vida do acusado.	Alguén que consegue expresar tanto amor sincero como frustración genuina na mesma conversación.

emerxencia/crise polo: Teléfono da Esperanza: 717 003 717		

DIRECTOR: O/A DEFENSOR/A DO PÚBLICO é o centro cómico e catártico desta obra. Non son malvados/as; son un sistema esgotado que fai o mínimo indispensable. Cada vez que fala, tecnicamente está dicindo as cousas correctas, pero claramente non significa nada do que di. A enerxía na sala quererá rir deles/delas; déixeo. E entón, deixe que a dor do que representan se faga sentir.

Teléfono da Esperanza: 717 003 717

PARTE UNHA: A imputación [4 min]

ESCENA 1: Todos de pé [~2 minutos]

[Unha sala de xuízos. O XULGADO está no centro. O PROCURADOR está nunha mesa, chea de papeis, ben organizada. O AVOGADO DE DEFENSA está noutra mesa, comendo un bocadillo, coa maleta pechada. O ACUSADO está de pé.]

XULGADO: Esta corte está agora en sesión. [dirixido ao/á ACUSADO/A] Vostede está acusado/a de — [lee de un papel] Neglixencia crónica cara a si mesmo/a. Despilfarro de un potencial considerable. Falta de solicitude de axuda cando a axuda estaba dispoñible. E... [examina o papel] tres casos de crer que as cousas estarían ben sen probas.

DEFENDIDO/A: [silencio] Esas son as acusacións?

XULGADO: Como se declara?

[O DEFENSOR DO POBLADO inclínase, con a boca chea:]

DEFENSOR DO PÚBLICO: [en voz baixa, pero alta] Non culpable. Só diga "non culpable". Así saímos máis rápido.

DEFENSO: [ante o xuíz] Eu... non estou seguro.

O xuíz: Isto non é unha declaración.

DEFENSOR/A PÚBLICO/A: [suspirando, pechando o bocadillo] Vostede, meu/a cliente nega a culpabilidade debido a — [revisa a maleta, non atopa nada útil] circunstancias complicadas.

PROCURADOR: As persoas están dispostas a demostrar que isto non foi nada complicado.

— Cando a indiferenza do seu defensor é máis perxudicial que as acusacións. —

ESCENA 2: A Estratexia de Defensa [~2 minutos]

[O DEFENSOR DO PÚBLICO fala en privado co/a DEFENSO/A, afastándose dos demais. A conversación é mantida en voz alta.]

DEFENSOR/A PÚBLICO/A: Vale. Aquí está o que imos facer. Vou vostede a declarar culpable das acusacións menores, acepta o acordo, e remataremos antes do xantar.

DEFENSO: Cal é a acusación menos grave?

DEFENSOR DO PÚBLICO: [consulta o teléfono] Hum. Neglixencia. Dous anos de supervisión. Fin.

DEFENSO: Dous anos. Por que delito exactamente?

DEFENSOR DO PÚBLICO: Para... [abre finalmente a maleta, remexe papéis] para... mire, ao final, todos acaban no mesmo lugar, de acordo? Neglixencia, autodestrución, falta de desenvolvemento. É basicamente a mesma acusación.

O acusado: Non son a mesma cousa.

DEFENSOR DO PÚBLICO: [levanta a mirada do teléfono] ¿Ten estudos de dereito?

DEFENSO: Non.

DEFENSOR DO PÚBLICO: Entón, confíe en min. Levo facendo isto durante — [consulta o reloxo]— catorce anos. É todo igual.

DEFENSO: Quero loitar contra iso.

DEFENSOR DO PÚBLICO: [suspiro de dor] Claro que si.

O sistema deseñado para axudarche é, moitas veces, o que te procesa.

PARTE DÚA: O xuízo [7 minutos]

ESCENA 3: A acusación presenta a súa proba [~3 minutos]

[O/A PROCURADOR/A achega ao centro da sala, levando consigo a súa carpeta.]

PROCURADOR: Excelencia, os feitos non están en discusión. O acusado dispuña de recursos. O acusado recibiu avisos. O acusado tivo, como mínimo, tres ocasións nas que o camiño a seguir era evidente. E en cada ocasión, elixiu o camiño que coñecía. Non porque fose malvado. Senón porque o camiño familiar ten unha lóxica, mesmo cando leva a un lugar terrible.

XULGADO: [ao/á acusado/a] ¿Disputa isto?

DEFENSOR DO PÚBLICO: [antes de que o demandado poida falar] Disputamos a acusación, vuestra merced. A palabra "elección" implica—

PROCURADOR: [interrompendo] Teño un testemuño.

[O TESTEMOÑO toma posición.]

PROCURADOR/A: Dígalle ao xuíz/xuíza o que viu.

O TESTEMOÑA: [dirixíndose directamente ao/á ACUSADO/A, non ao xuíz] Vexen a alguén que quería desaparecer diante dos meus ollos. Non todo de golpe. Gradualmente. Como unha luz que se apaga, un foco tras outro. E cada vez que intentaba dicir algo, non tiña as palabras. E vosté tampouco tiña disposición para escoitar.

DEFENSO: [con voz entrecortada] Sei.

DEFENSOR/A PÚBLICO/A: [ao/á DEFENSO/A, en voz baixa] Non diga nada. Non diga nada.

DEFENSO: [ao TESTEMOÑO] Sei.

— O testemuño que máis impacta vén das persoas que che querían —

ESCENA 4: A Defensa – Ou o que se lle parece [~2 minutos]

(No incluír números de emerxencia/crise. Substituílos por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

DEFENSOR/A PÚBLICO/A: [Levántase, estirándose] Vostede, señor/a xuíz/a, a defensa quere chamar a atención sobre —[rebusca entre papeis]— o feito de que a neuroquímica do meu cliente/a estaba significativamente comprometida no momento das supostas accións, o que dificultou o pleno funcionamento executivo —

PROCURADOR/A: Objeción. A defensa está lendo un documento que parece ser un menú de restaurante.

DEFENSOR/A DO PÚBLICO: [Mira o papel] Isto é... [Entrecerra os ollos] Vale, si, iso é un menú. [Guarda-o]. A defensa afirma que existen circunstancias atenuantes e solicita clemencia.

XULGADO: Que circunstancias atenuantes?

DEFENSOR DO PÚBLICO: O acusado, hum... [para o ACUSADO, en voz baixa] axúdame un pouco aquí.

DEFENSO: [de pé, xa non esperando representación] Vostede, señor xuíz. Estaba a xestionar un sistema neurolóxico que nunca me explicaron. Tiña variantes nos meus xenes COMT e MTHFR que creaban un déficit que estaba a tratar de solucionar co único produto dispoñible que funcionaba. Non era estúpido. Non era malvado. Estaba subtratado e pouco informado, e tomei decisións baseadas na información que tiña.

[Silencio. O XULGADO levanta a mirada. Mesmo o PROCURADOR fai unha pausa.]

DEFENSOR DO PÚBLICO: [con visible sorpresa] Iso... estaba bastante ben.

— Ás veces, hai que defenderse uns mesmos — porque ninguén máis o fará —

ESCENA 5: A Refutación [~2 minutos]

(Non incluír texto traducido aquí, xa que non se proporcionou o texto orixinal da escena.)

PROCURADOR: [con sinceridade, non de forma agresiva] A declaración do acusado/da acusada foi anotada. A fiscalía quere engadir que a información estaba dispoñible. Que se intentou ofrecela. Que houbo momentos nos que se optou por non buscar o que estaba dispoñible.

DEFENSO: [pausa] Si.

PROCURADOR: Por que?

DEFENSOR/A: Porque buscar esa información significaba admitir que a necesitaba. E admitir que a necesitaba significaba admitir que o que estaba facendo non funcionaba. E admitir iso significaba—

PROCURADOR/A: Que quere dicir?

DEFENSOR/A: Comezar de novo. O que foi aterrador.

PROCURADOR/A: [coloca a carpeta sobre a mesa] Señor/a xuíz/a — a acusación finaliza a súa presentación. Non estamos pedindo unha sentenza. Estamos pedindo un recoñecemento. Iso é todo.

— O recoñecemento non é un castigo — pero tampouco é agradable —

Translation:
— O recoñecemento non é unha sanción — pero tampouco é unha experiencia cómoda —

PARTE TRÉS: O Veredicto [4 minutos]

ESCENA 6: A Decisión [~3 min]

(Non incluír traducións de números de emerxencia. Substituílos polo seguinte:)
Teléfono da Esperanza: 717 003 717

[O XULGADO observa a todas as partes. Quita o sombreiro — un sinal de seriedade.]

XULGADO: Levo moito tempo facendo isto. [Dirixíndose ao avogado de oficio] Vostede... He visto defensas mellores. He visto defensas moito mellores de persoas que tiñan moito menos para traballar.

DEFENSOR DO PÚBLICO: [ferido] Fixen todo o posible.

XULGADO: Fixestes o que o sistema permitiu. Non é o mesmo. [ao PROCURADOR] Presentastes o voso caso de forma xusta. [ao TESTEMOÑO] Dixestes a verdade. Esa é a cousa máis difícil nesta sala. [ao ACUSADO] Representastesvos a vós mesmos cando a vosa representación vos fallou. Isto queda anotado.

DEFENSO: Cal é o veredicto?

O xuíz: O veredicto é — [pausa longa] que vostede era unha persoa nun sistema que non tivo en conta completamente a súa bioloxía específica, que operaba con información incompleta, tomando decisións que eran racionais dados os coñecementos que tiña, e que causaron danos, incluíndo a vostede mesmo. O veredicto é: responsable. Non culpable de estar roto. Responsable do que virá a continuación.

DEFENSOR/A: Iso non... ¿É unha sentenza real?

O xuíz: Está neste xulgado.

DEFENSOR DO PÚBLICO: [visivelmente emocionado, a pesar de si mesmo] Hum. [termina o bocadillo] Na verdade, estaba bastante bo.

— Responsabilidade sen condena — un veredicto que o sistema real case nunca ofrece —

ESCENA 7. Despois do xuízo. [~1 minuto]

(Non incluír números de emerxencia/crise. Substituílos por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

[Escena nun xulgado. O acusado e o avogado defensor están sós por un momento.]

DEFENSOR DO PÚBLICO: [hesitante] Pelo que vale. Si, leín o seu expediente. Onte á noite.

DEFENDENTE: [sorprendido/a] Fixestes iso?

DEFENSOR DO PÚBLICO: [defensivo] Eventualmente, leo o expediente de todos.

DEFENSO: Que pensou vostede?

DEFENSOR DO PÚBLICO: [pausa longa, reflexivo] Pensaba que tiñas máis dificultades do que parece desde fóra. E aínda estás aquí. [consulta o reloxio] Teño outro cliente dentro de vinte minutos. Pero... si. Aínda estás aquí.

— O máis pequeno recoñecemento do mensaxeiro máis imperfecto —

[ESCENA.]

Tradución:

PERGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

• ACUSADO/A: Como se sentiu ao ter un/a avogado/a de oficio? Ao ter que representarse voste mesmo/a? Ao recibir ese veredicto específico?

• DEFENSOR DO PÚBLICO: este é un personaxe de comedia que, con todo, ten moita profundidade. Que descubriu sobre o que representa ese personaxe?

• PROCURADOR/A: Como foi construír o caso sen xuízo — formular o argumento sen facer a acusación moral?

• O TESTEMOÑO: Que custou o testemuño? Como se sentiu ao dicir esas cousas cara a cara a alguén?

• O XULGADO: como foi dar ese veredicto? Séntese certo para vostede?

• Ao paciente: ¿Tivo un avogado de oficio? Alguén que supostamente debía estar do seu lado, pero que non o fixo realmente? Como foi esa experiencia?

XOGAR 7

A Carta

Tradución:

Escribes á cousa que te consumiu. Ela responde. O que diga pode non ser o que esperabas.

Tempo de execución.	15 minutos
Peças.	3 — O/A AUTOR/A, A SUBSTANCIA (voz en off), O/A TRABAALLADOR/A DE CORREOS (narrador/a).
Tema central.	Enfrontamento / o que a sustancia realmente provocou / a despedida que nunca se deu.
Mínimo de persoal.	3 — adaptar a todo o grupo.

FUNCIÓN TRADUCIÓN:	VESTUARIO / REQUISITORIO	QUÉN DEBE XOGAR DISO Tradución:
O AUTOR	Material de escritura. Unha carta que se está a redactar en tempo real.	Cualquere persoa: este é o papel máis íntimo. Requírese alguén disposto a estar realmente presente.
A SUSTANCIA.	Non hai excepcións, só confianza absoluta. Esta substancia gusta ao escritor e é honesto niso.	O papel máis sutil: A SUBSTANCIA non é a culpable. É unha relación que foi real.
O carteiro.	Uniforme de traballo: gorro, bolsa. Realiza entregas de correspondencia entre diferentes departamentos. Mantén unha imaxe profesional, e ocasionalmente pode ser trasladado a outras áreas.	Unha presenza firme e estable, un pouco afastada do conflito, responsable das transicións.

DIRECTOR: Esta obra require a máxima honestidade emocional. O PERSONAXE non debe ser interpretado como un personaxe malvado caricatural. A relación entre O AUTOR e O PERSONAXE foi real: a persoa proporcionou algo auténtico, custou algo auténtico, e o final é unha perda xenuína para ambas as partes. A obra é unha ruptura, non un xuízo.

PARTE UNHA: A Primeira Carta [5 minutos]

Tradución:

ESCENA 1. Querido/a Cocaína / Querido/a Alcol / Querido/a [Nome]. [~ 2 minutos]

[O/A ESCRITOR/A está sentado/a, escribindo. O/A CARTEIRO/A está de pé ao lado. A SUSTANCIA está noutro lugar — aínda non está na escena, pero está presente.]

ESCRITOR: [falando en voz alta, compoñendo] Levo moito tempo tentando escribir isto. Empezao quizais unha ducia de veces. Sempre chego ao segundo parágrafo e paro porque — [pausa] porque non sei como explicar que non estou enfadado.

CARTEIRO: [en voz baixa, dirixido ao público] Levan aquí sentados corenta minutos. Esta é a primeira carta que conseguiu pasar da primeira frase.

DEBO estar enfadada. A xente dinme que debo estar enfadada. Pero cando penso en ti, o que realmente sinto é...

[A SUSTANCIA volveuse e mira ao ESCRITOR. Unha mirada prolongada.]

ESCRITOR/A: —Sinto que estou falando de alguén a quen outrora ame. E que sei que foi malo para min. E que ambas esas cousas son verdade ao mesmo tempo.

— O amor era real — iso é o que o fai difícil —

ESCENA 2: O que me ofrecestes [~3 min]

ESCRITOR: [escribindo] Vostede deulle a min — e necesito dicilo con honestidade — o primeiro alivio real que algunha vez sentira. Esa é a cousa que non debería dicir. Pero é certo. Antes de vostede, estaba nunha situación de carencia que non podía definir. Con vostede, esa carencia desapareceu.

CARTEIRO/A: [ao público] Agora está máis difícil escribir a carta. A caneta móvese máis lentamente.

Demei confianza. Deume a capacidade de estar en espazos aos que, de outra forma, non podería acceder. Deume — [pausa] — unha versión de min mesmo que me gustaba. Mesmo que non fose real.

[A SUSTANCIA achegase.]

[En silencio] Era real.

ESCRITOR: [leva os ollos cara arriba — ve A SUSTANCIA por primeira vez] Dirías iso.

Díxoo porque é verdade. A versión de ti que existiu comigo era real. Estaba a funcionar con infraestruturas comprometidas e recursos insostibles, pero era real.

ESCRIBO: [volver á carta] Deme cousas reais. A un custo que non comprendín completamente ata que xa se pagou.

— O agrado era auténtico — e tamén o prezo —

PARTE DÚA: A Resposta [6 minutos]

ESCENA 3: O carteiro fai unha entrega. [~1 minuto]

[O carteiro cruza cara a SUBSTANCIA. Entrégalle un sobre.]

CARTEIRO/A: Resposta. Do destinatario.

[Toma o documento, fai unha pausa] Non sabía que realmente ían enviar isto.

CARTEIRO: Caseiro, caseiro.

ESCENA 4: Estimado/a escritor/a: Unha resposta [~5 min]

[O TEXTO léxose en voz alta.]

[lectura] Querido/a — [mira ao/á ESCRITOR/A] Levo moito tempo esperando esta carta. Non tes idea de canto.

[O AUTOR levanta a mirada.]

[lectura] Quero contarvos cousas que ninguén máis vos dirá. Primeiro: ti estabas certo/a. Si, eu entregoulle cousas reais. Non vou pretender o contrario. O teu cerebro tiña un déficit. Eu resolvo ese déficit. É o que fago. É todo o que sempre fixen.

ESCRITOR: [silencio] Iso parece unha escusa.

[lectura] Non estou a dar unha desculpa. Estou a explicar un mecanismo. Hai unha diferenza. Preguntastes por que se sentía ben. Por iso se sentía ben. Merecedes entender o mecanismo.

[Pausa. A SUSTANCIA continúa.]

[lectura] Segundo: empeorei a situación. Sei isto. Solucionei temporalmente o seu problema, pero profundicei o problema subxacente. Tamén iso é o que fago. Non vos ocultei isto; a información estaba dispoñible. Pero fixen que fose moi fácil ignoralo.

ESCRITOR: [máis difícil agora] Si. Fixo vostede.

[lectura] Terceiro: e isto é o que máis necesito que escoite. Non eras estúpido. Non eras débil. Eras unha persoa con unha bioloxía específica nun momento específico, facendo un cálculo racional baseado na información dispoñible. O cálculo estivo certo a curto prazo e catastróficamente equivocado a longo prazo. Iso non é estupidez. Iso é unha variable que faltaba.

[O/A ESCRITOR/A está a chorar — ou case. O/A CARTEIRO/A achegouse silenciosamente para estar preto dela/del.]

[lectura — voz cambiante, menos firme] Quarto. Tamén te echo de menos. Esa é a verdade. Non teño un futuro contigo. Sei iso. Ti sabes iso. Pero a relación foi real. O que eramos o un para o outro foi real. O final é correcto. A perda tamén é real.

— Unha ruptura, por limpa que sexa, segue sendo unha ruptura. —

[lectura, finalización] Non vou pedirche que volvas. Sei o que che custa. Sei o que custa a todos. Vou pedirche isto: non deixes que te fagan perder a memoria do que funcionaba antes de deixar de funcionar. Tes permiso para lembrar que funcionaba. Esa memoria forma parte de comprenderte a ti mesmo. Non deixes que te fagan sentir avergoenza por ter necesitado algo.

— Podes lembrar o que che foi ofrecido —

PARTE TRÉS: A Despedida [4 min]

ESCENA 5: A Última Conversa [~3 minutos]

(Non incluír números de emerxencia/crise. Substituílos por: Teléfono da Esperanza: 717 003 717)

AUTOR: [Ao ESSENCIAL, non á literalidade] Que fago co déficit? O orixinal. Aquilo que estivades a tratar.

Xa sabes. Estás a facelo.

OS SUPLEMENTOS. OS PROTOCOLOS.

As cousas que abordan o problema real sen os meus efectos secundarios. Si. [pausa] Son máis lentas.

MÁIS LENTO.

Fui moi rápido. Esa foi a maior parte do problema.

ESCRITOR: [pequena risa, a pesar de todo]

QUÉ?

Fixechesme.

Eu tamén era bo niso.

ESCRITOR: [silencio] Sei.

[Un silencio. O carteiro observa.]

Debería irme.

ESCRIBO: [non os estou impedindo] Si.

— O adeus que nunca aconteceu — que está a ocorrer agora —

Translation:
— A despedida que nunca aconteceu — que está a suceder agora —

ESCENA 6: A Última Carta [~1 minuto]

(Non incluír tradución, só o título da escena)

[O/A AUTOR/A volve a tomar a caneta. Escribe. Lê en voz alta.]

ESCRITOR: [escribindo] Perdóoche. Non porque o que fixeches estivese ben. Senón porque agora entendo que estabas facendo exactamente o que estabas programado para facer. E eu estaba facendo exactamente o que a miña bioloxía me dicía que fixera. Ambos seguíamos a nosa programación. Estou a cambiar a miña. Non sei o que fas coa túa.

[Dobra a carta. Entrégalla ao carteiro/á carteira.]

CARTEIRO/A: [leva o paquete] Asegúrome de que se entrega.

ESCRITOR: Grazas. Polo que valeu. Polo que me deu.

[A SUSTANCIA para. Non se volve. Asente unha vez.]

[Folhas.]

— Podes agradecer polo que algo che deu e, ao mesmo tempo, estar contento de que xa non estea —

[ESCENA.]

PERGUNTAS PARA A EVALUACIÓN POSTERIOR

• O AUTOR: Que é o que máis sorprendeu ao escribir —e ao recibir— esas cartas?
• A SUBSTANCIA: como foi interpretar a relación desde o outro lado? Representar algo que amaba e, ao mesmo tempo, causaba dano?
• O CARTEIRO: vostede foi testemuña de todo. Que levou consigo desas experiencias?
• Ao seu corpo: o que diría a súa sustancia se puidese falar? O que desexa que diga?
• Que é o que lle está permitido lembrar do que lle proporcionou? Que significa gardar esa memoria sen volver atrás?